

Putovanie do Betlehema

(Martina Polohová)

Vianočná scénka pre deti vo veku 3 – 12 rokov na námiet videopříbehu „Putování do Betléma“

postavy – somárík Abíb, ťava Jafet, kôň Orion
teliatko, ovečka, kozliatka a iné zvieratká v maštaľke (najmenšie deti)
Jozef, Mária, predavač

Somárík Abíb, ťava Jafet a kôň Orion stoja priviazaní na dvore u predavača zvierat. Na scéne je plátno, na ktorom je premietnutá maštaľ alebo dvor, prípadne nejaká krajina. Nad zvieratkami visí nápis „Na predaj“. Zvieratká sa rozprávajú.

Jafet: Kto vie, kto si ma kúpi. Len nech to nie je niekto taký ťažký ako ten, čo ma sem predal. Bolo to hrozné nosiť ho. Och, keby si ma kúpil niekto ľahučký.

Orion: Chápem ťa. Nosiť ťažkých iste nie je žiadna radosť. No, ja sa toho asi nemusím obávať. Myslím, že takého krásneho koňa ako som ja by si mal kúpiť nejaký vznešený, urodzený a pekný jazdec. Teda, aspoň dúfam...

Abíb: Vy teda máte starosti. Ja také nemám. Mňa si totiž nekúpi nikto.

Jafet: A prečo by si ťa nikto nekúpil?

Abíb: Lebo som somár. I-á. Kto by chcel somára? A ak by sa aj niekto taký našiel, určite si ma nekúpi preto, že by ma veľmi chcel mať, ale len preto, lebo nemá dost' peňazí. Nie, nie. Ja sa veru nedám kúpiť. Nechcem, aby si ma niekto kúpil. Ak sa niekto taký nájde, predvediem mu všetky svoje triky. Nedám sa kúpiť. Nechcem. I-á.

Z boku prichádza s radostným pokrikom predavač.

Predavač: Hurá!! Dnes je môj šťastný deň. Všetky zvieratá dnes rozpredám. Sláva cisárovi Augustovi. Bol to dobrý nápad s tým zapísaním sa v rodných mestách... každý potrebuje cestovať, každý potrebuje zvieratá... No, poďte, vy dvaja. Idete! (*odvážuje Oriona a Jafet*)

Jafet: Och, nie! Ten tučný???

Predavač so zvieratami odchádzajú. Na scéne zostáva Abíb.

Abíb: No, čo som vravel. Mňa si nikto nekúpi. (*zhasne sa niekoľko svetiel, aby nastalo prítmie*)

Už sa stmieva, ako dobre. Aspoň si pospím.

A. si ľahne na zem a zavrie oči. Predavač sa pozerá do diaľky a zvesuje nápis „Na predaj“.

Predavač: No, asi už dnes nikto nepríde. Bol to dobrý deň. Len toho lenivého Abíba nikto nechce... No, čo s ním..

Z boku, tak, že ho predavač nevidí, prichádza Jozef.

Jozef: Dobrý večer. Už zatvárate?

P: Ale nie, nevadí. Dobrý večer.

- J: Volám sa Jozef.
P: Áno, tesár. Poznám ťa. Aj ty potrebuješ cestovať?
J: Veru. Zajtra na svitaní musíme s manželkou vyraziť do Betlehema. Máš ešte nejaké zvieratá?
P: No, Betlehem je ďaleko... Mám, ešte jedno zviera. Je to somár Abíb. Ale, no, budem k tebe úprimný. Abíb je silný a šikovný, ale veľmi lenivý a prefíkaný...

Počas rozhovoru prichádzajú k Abíbovi. Abíb s pootvorenými očami sleduje, čo sa deje.

- A: *(Mrmle si popod nos)* To snád' nie! No, predvediem mu všetko, čo dokážem.

Keď príde k nemu, A. sa hodí na zem, na chrbát, začne chrčať, kašľať,... Predavač sa chytá za hlavu, krúti hlavou, tvári sa bezradne. Jozef ohúrene pozerá na Abíba a potom sa obzrie na predavača.

- J: Naozaj nemáš žiadne iné zviera?
P: Nie, naozaj.
J: Potom sa nedá nič robiť. Musím kúpiť jeho. Nanešťastie nemám dost' peňazí.

Predavač sa nechápavo díva na Jozefa. Naozaj ho kupuje? Berie od Jozefa jednu mincu.

- P: To je jedno. Daj, čo máš, bude to dost'.
A: Ten chlap musí byť blázon. On si ma kupuje!?

J. si odviaže Abíba a akože odchádzajú. V skutočnosti odíde zo scény predavač. Na plátne sa premietne obraz krajiny. J. vedie Abíba a prihovára sa mu.

- J: Zajtra skoro ráno musíme vyraziť do Betlehema. Je to dlhá a namáhavá cesta, ale verím, že ju zvládneš. Vieš, Abíb, moja manželka Mária čaká dieťaťko a sama by tam nedošla. Potrebuje tvoju pomoc.
A: *(popod nos)* Rozumiem, Jozef, rozumiem, ale je mi to fuk. Ja veru zajtra nikam nepôjdem. To ešte budeš prekvapený, koho si si kúpil. Vieš, somáriky sú hlúpe a ja som najhlúpejší zo všetkých. Zo mňa dobrý sluha nebude. Ešte by som tvoju ženu Máriu niekde vyvrátil. A čo ak nebudem vládvať... Nie veru, nie. Ja nikam nepôjdem. I-á. I-á.

Na plátne sa premietne obraz domu. Prichádzajú k domu. Mária je vo vnútri. Jozef priviaže Abíba a otvára dvere. Vchádza dnu, o chvíľočku Mária vychádza von.

- M: Ahoj, Abíb. Jozef vybral dobre. Si naozaj prekrásny somárik. Tu máš, vezmi si trochu d'atlí. Som si istá, že máš d'atle veľmi rád. Vieš, zajtra nás čaká ďaleká cesta. Až do Betlehema. A ja, ako vidíš, čakám dieťaťko. Môže sa narodiť už veľmi skoro. Nevládala by som tam zájsť pešo. Mrzí ma, že poniesieš taký ťažký náklad. Ale vieš, moje dieťaťko je veľmi vzácne. Vzácnejšie, než si vieš predstaviť. Viem, že ma nenecháš v kaši.

Mária pohladká Abíba a odchádza do domu.

- A: Hm, vyzerala milá. A tie d'atle boli dobré. No, možno s nimi kúsok predsa len pôjdem...

Lahne si, zotmie sa ešte viac, hrá hudba. O chvíľu sa zopár svetiel rozsvieti. Jozef vychádza z domu a nesie deku aj malý batoh. Abíb otvára oči, postaví sa, Jozef ho pohladí a položí to naň. Stále hrá hudba a postupne sa rozsvietia aj ďalšie svetlá. Prichádza Mária a sadne si na somáríka.

J: Malo by to byť pohodlné.

A: (popod nos) Ako pre koho...

Odchádzajú. Jozef vedie Abíba. Na plátno v pozadí sa premietne obraz krajiny. Do cesty im postupne vchádzajú zvieratká. Ovečka, teliatko, kozliatka, kôň a každé sa im pekne ustúpi.

A: Ejha, takto sa ku mne ešte nikto nesprával. Ako keby som bol kráľ.. Alebo akoby som viezol kráľa? (Obzrie sa na Máriu) Hm? Jej dieťaťko je vraj veľmi vzácne... (pozrie sa na cestu pred sebou) Oh? Tam mám ísť? Ved' tá cesta je strašná!

Idú, J. aj A. sú už celí spotení, nevládu. V pozadí hudba.

A: Koniec. Už ani krok. Čo je dost', to je dost'.

Jozef ho skúsi potiahnuť, Mária sa k nemu nakloní.

M: Ďakujem Ti, somáríku. Viem, že je to hrozná cesta. Si statočný, že si ma zaviedol až sem.

Abíb sa obzrie.

A.: (popod nos) No, možno by som ešte trošku zvládol...

Abíb sa rozbehne, až Jozef nestíha. Idú chvíľu ďalej, zrazu sa J. pošmykne a padá do priepasti. Drží sa šnúry, Abíb ho zo všetkých síl ťahá.

J: Och, pomoc!

M: Jozef, nie! Abíb, ťahaj, prosím.

J: Ešte trošku, Abíb.

M: Zvládneš to, Abíb. Jozef!!

A. sa zo všetkých síl snaží, nakoniec to zvládnu.

J: Zachránil si mi život, Abíb. Ďakujem Ti, si neobyčajne silný somáríku. Som taký rád, že ťa Pán Boh zanechal včera pre nás.

A: (popod nos) Hm. No, neviem. Ale nos mám teraz určite ešte dlhší.

Nastáva veľká búrka. Z kazety zvuk búrky, zotmie sa... J. a A. s Máriou sa rozbehnú. Na scéne sa premietne jaskyňa.

J: Aha, sem sa schováme.

Hlas búrky sa stíši, prítmie zostáva, ale tak, aby bolo dobre vidieť na scénu. Jozef hodí deku z Abíba na zem, spolu s Máriou si sadnú a zaspia. Abíb si tiež ľahne. V tom začuje syčanie

hada (niekto z prvej lavice, napríklad predavač). Abíb vyskočí a zbadá na zemi plyšového hada.

A: I-á. I-á. Čo budem robiť? Nesmieš ublížiť Márii a jej dieťaťku. Ani Jozefovi nie. I-á. I-á.

Pobehuje splašene. Zrazu sa postaví na predné nohy a zadnými do hada vrazí tak, že ho odkopne ďaleko a zabije ho. Abíb vystrašene íka.

A: I-á. I-á.

M. a J. sa zobudia.

M: Čo sa stalo?

J: Pozri, Mária. Abíb nám práve zachránil život.

Obidvaja sa dívajú na hada a potom potľapkávajú Abíba a ďakujú mu.

M: Si úžasný somárik, Abíb. Pán Boh si ťa vyvolil, aby si mu pomohol naplniť svoj veľkolepý plán.

A: I-á. (*popod nos*) Veľkolepý plán? Hm? A mňa? Somára? Prečo by si vybral mňa? Kone sú predsa silnejšie a krajšie... No, veľmi sa mi to všetko nezdá. Ale to Máriine dieťaťko, cítim niekde v hrudi, že je naozaj zvláštne...

J: Prestalo pršať. Podťe, ideme ďalej. Betlehem je už len kúsok odtiaľto.

Postavia sa. Na plátne sa znovu objaví krajina, svetlá sa rozsvietia, v pozadí hrá hudba. Oni idú, môžu sa prejsť okolo publika. Zatiaľ sa na plátne objavajú domy a nad nimi nápis „BETLEHEM“. J., A. a M. prichádzajú na scénu.

J: Konečne sme tu. Teraz už len nájsť miesto na prenocovanie.

Vojde do domu. O chvíľu vyjde. Krúti hlavou. V pozadí je hudba. J. vojde do druhého domu, ktorý sa zjaví na plátne. Vyjde von. Krúti hlavou, zase nič.

M: Jozef, cítim sa zle. Mám pocit, že sa dieťaťko každú chvíľu narodí. Musíme niečo nájsť.

Abíb sa smutne pozerá a zrazu začuje hlasy. Obzrie sa a vedľa seba zbadá Jafeta a Oriona. Mária a Jozef odídu trochu ďalej.

A: Jafet, Orion, vy ste tu?

J: A ty? Kde sa tu berieš?

A: No, nakoniec si ma predsa len niekto kúpil. Viezol som túto ženu. Čaká dieťaťko a nemáme kde prenocovať. Viete, robím si starosti. Myslím, že jej dieťa je veľmi zvláštne. Vzácne. Že je to niekto mimoriadne dôležitý. Mária si myslí, že sa každú chvíľu narodí. Mám strach, že nenájdeme miesto...

O: Počúvaj, Abíb. Cestou sem sa niektoré zvieratká rozprávali, že sa dnes v noci udeje niečo zvláštne. Že sa narodí kráľ alebo niekto taký. Ale musí to byť niekto veľmi,

veľmi zvláštny. Každý z nás to cíti v kostiach. Možno to je Máriino dieťaťko.

A: Áno, pravdepodobne to tak bude...

J: Abíb, pozri sa! Aká nádherná hviezda. Ako keby nám chcela niečo povedať.

A: Áno, ja už viem... Ukazuje nám miesto, kde sa môžeme zložiť. Tam sa narodí malý kráľ.

Abíb sa otočí a trošku ako námesačný ide za svetlom, ktoré sa rozsvietilo (z reflektora?) počas rozhovoru s Jafetom a Orionom. Mária a Jozef sa za ním otočia.

M a J: Abíb! (prekvapene)

M a J nasledujú Abíba. Prichádzajú k maštaľke, ktorá sa objaví na plátne. Spolu s nimi prichádzajú na scénu malé zvieratká, ktoré békajú, mékajú.. V pozadí hrá hudba.)

J: Pozri, Mária. Abíb nás zaviedol na miesto, kde sa môžeme zložiť.

M: Áno, Jozef. Ja,... Dieťaťko už chce ísť von.

J: Musíme pripraviť lôžko.

Abíb aj zvieratká berú seno spoza plátna a dávajú ho na kôpku. Potom sa postaví okolo Márie a Jozefa. V pozadí zaznieva hudba. Zrazu sa ozve detský plač a Mária si spod svetrika vytiahne bábiku zabalenú vo vankúši. Ozve sa hlasnejšia a krajšia hudba. Zvieratká stoja celé ohúrené.

A: Ty si naozaj zvláštne dieťa. Mám pocit, že sa o tebe čoskoro dozvie celý svet.

Ozve sa hlasnejšia hudba, všetci, ktorí hrali, sa postaví na scénu a uklonia sa. Hviezda nad nimi ďalej svieti a oni spievajú vianočnú pieseň podľa výberu. (Nižšie je pieseň vytvorená pre toto divadielko, je možné ju použiť, vytvoriť ľubovoľnú melódiu ☺.)

Na tú noc nezabudnem.

Na tú noc nezabudnem.

Boh zjavil svoju lásku
a Záchrancu nám dal,
na tmavomodrom nebi
to anjel zvestoval.

Na tú noc nezabudnem,
plná hviezd nebeských,
na tú noc nezabudnem,
najkrajšia zo všetkých.

Ovečka: Aj ovečky mu tleskali,

Teliatko: aj teliatka mu spievali,
Kozičky: a kozičky sa tešili,
že narodil sa kráľ.

Dospelý: Na tú noc nezabudnem

Deti: Na tú noc nezabudnem

Dospelý: Boh zjavil svoju lásku
a Záchrancu nám dal

Deti: a záchrancu nám dal

Dospelý: Na tmavomodrom nebi
to anjel zvestoval.

Na tú noc nezabudnem.

Deti: Na tú noc nezabudnem.

Dospelý: Plná hviezd nebeských
Na tú noc nezabudnem

Deti: Na tú noc nezabudnem

Dospelý: Na tú noc nezabudnem

Všetci: Najkrajšia zo všetkých.

Úžasná noc, preslávná noc,
plná hviezd nebeských,
nádherná noc, zázračná noc,
najkrajšia zo všetkých.